

Впровадження ресурсоефективного та чистого виробництва в Україні

Ресурсоефективне та чисте виробництво (РЕЧВ) – це комплексна превентивна екологічна стратегія, яка застосовується до **процесів, продукції та послуг** для підвищення економічної ефективності виробництва, зниження ризиків для людей і довкілля. Її суть полягає в тому, щоб використані у виробництві ресурси якомога ефективніше переходили у кінцеву продукцію, при цьому шкода для навколишнього середовища була мінімальною, а продуктивність підприємства підвищувалася.

Для **малих і середніх підприємств (МСП)** методологія РЕЧВ є ефективним інструментом, який допомагає знизити виробничі витрати та підвищити власні конкурентні переваги завдяки застосуванню екологічних методів і практик. Технічна допомога і проведені навчальні тренінги для **ПрАТ «СБК-Озера»** у рамках виконання програми EaP GREEN допомогли підприємству розробити план дій з РЕЧВ, за яким із 13 запропонованих опцій три були успішно реалізовані. Всі РЕЧВ-заходи дозволили заводу скоротити питомі енерговитрати, споживання матеріалів, викиди в атмосферу, а також знизити собівартість продукції.

ПрАТ «Слобожанська Будівельна Кераміка» («СБК-Озера») ВИРОБНИЦТВО БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Інформація про підприємство

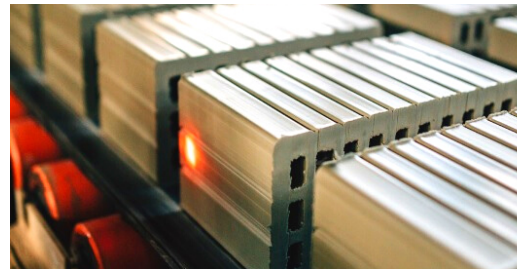
Адреса: с. Озера, Бородянський район, Київська область

Основна продукція: поризовані керамічні блоки

Штат працівників: 100

Основний ринок збуту: Україна

Рік заснування: 2009

ПрАТ «СБК-Озера» - найбільший за потужністю серед підприємств компанії СБК та перший завод із виробництва поризованих керамічних блоків в Україні. Керамічні поризовані блоки мають усі переваги керамічної цегли та використовуються для будівництва опорних зовнішніх і внутрішніх стін, а також внутрішніх перегородок. Визначальними характеристиками даного продукту є економічність і екологічність. Потужність підприємства становить 120 млн од. умовної цегли на рік.

Переваги

Впроваджено 3 РЕЧВ-опції

Скорочено споживання палива на 905924 м³/рік

Скорочено загальне споживання електроенергії на 1536832 кВт·год/рік

Скорочено викиди в атмосферу на 3052 т CO₂-екв./рік

Загальні економічні заощадження оцінено на рівні 398374 євро/рік

Action implemented by:

Під час РЕЧВ-оцінки було обстежено всі виробничі ділянки підприємства та розроблено кілька опцій, серед яких пріоритет було надано наступним трьом.

Опція 1. Нарощення випуску продукції

Підвищення продуктивності заводу було досягнуто через скорочення періоду простою обладнання та оптимізацію процесу попередньої обробки сировини перед процесом випалювання. Ефективніше використання встановленої потужності дозволило скоротити втрати споживаної енергії, що знизило питомі витрати на одиницю продукції. Завдяки підвищеній продуктивності та раціональному використанню ресурсів заводу вдалося збільшити свій прибуток.

Опція 2. Заміна вигоряючих добавок

До впровадження цієї опції на заводі добавкою у процесі випалювання цегли слугувало вугілля. РЕЧВ-експерти запропонували використовувати відходи паперового виробництва як альтернативу. Часткова заміна викопного палива в процесі випалу цегли дозволила заводу отримати позитивний екологічний ефект через зміну складу викидів та скорочення обсягів парникових газів. Завдяки дешевшим вигоряючим добавкам завод також зміг знизити собівартість своєї продукції.

Опція 3. Заміна ламп на світлодіодні

Заміна ламп на світлодіодні дозволила значно зменшити витрати електроенергії на освітлення. Окрім того, завод почав заощаджувати кошти, які раніше витрачалися на утилізацію ртутних люмінесцентних ламп.

Отримані результати

ОСНОВНІ ВПРОВАДЖЕНІ РЕЧВ-ЗАХОДИ

- Опція 1. Нарощення випуску продукції
- Опція 2. Заміна вигоряючих добавок
- Опція 3. Заміна ламп на світлодіодні

ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ

	Інвестиції (євро)	Заощадження (євро/рік)	Термін окупності (років)
Опція 1:	-	395126	<1
Опція 2:	-	2495	-
Опція 3:	587	753	0,8
Загалом:	587	398374	-

ЕКОНОМІЯ РЕСУРСІВ

	Електроенергія (кВт·год/рік)	Паливо (м³/рік, природний газ)
Опція 1:	1527532	905924
Опція 3:	9300	-
Загалом:	1536832	905924

Впровадження РЕЧВ-методики відбувалося в рамках програм **EaP GREEN (2013-2017)** та **EU4Environment Action (2019-2022)**, які виконує UNIDO та фінансує Європейський Союз. ПрАТ «СБК-Озера» стало учасником РЕЧВ-тренінгів, долучившись до програми EaP GREEN. У рамках EU4Environment на підприємстві було виконано моніторинг для оцінки результатів раніше впроваджених РЕЧВ-заходів. Програма EU4Environment допомагає країнам Східного партнерства зберегти свій природний капітал і підвищити екологічний добробут населення, підтримуючи діяльність із захисту довкілля, демонструючи і відкриваючи можливості для більш «зеленого» зростання, а також імплементуючи механізми для кращого управління екологічними ризиками. Більше інформації за посиланням: www.eu4environment.org